

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

8 kor. Negyed évre — — — 2 kor.
Egyes szám ára — — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Előfizetési felhívás!

Amidőn a „Szászváros és Vidéke“ re 1915. jan. 1-jével új előfizetést nyitunk, nem mulaszthatjuk el hálás köszönetet mondani mindazoknak, akik nehéz, de lelkiismeretes munkánkban támogatni szivesek voltak. Előfizetők, munkatársak és hirdetőik eddigi érdeklődése, támogatása fényes bizonyítéka annak, hogy lapunkat — rövid fennállása dacára — a megye közönsége kellő fogadtatásban és pártfogásban részesíti. Az újévvel lapunk III-ik évfolyamába lépett. Igérjük, hogy főtörekvésünk ezután is az lesz, hogy a közönségnek egy minden tekintetben jó megyei lapot adjunk a kezébe. Hogy ezt tehesük, teljes bizalommal fordulunk a nagyérdemű olvasóközönséghez, valamint kaszinók, olvasóegyletek s más hasonló célokat szolgáló intézmények, testületek választmányához, vezetőségéhez és kérjük, hogy lapunkra előfizetni kegyeskedjenek.

Lapunk előfizetési ára évi 8 korona. Megjelenik minden vasárnap.

Együttal szives tudomására hozzuk a hirdető közönségnek, hogy a hirdetési díjakat mérsékelt árakban állapítottuk meg. Többszöri avagy állandó hirdetéseknel nagy árkedvezmény.

A reklámnak a pénz- és üzletvilágban jutott fontos szerepére főleg a kereskedők, a termelők, az iparosok, gyárosok, pénzintézetek, kereskedelmi és iparvállalatok figyelmét hívjuk fel azzal, hogy b. hirdetéseikkel mielőbb felkeresni sziveskedjenek.

Szászváros, 1915. január hava.

Tisztelettel:

a „Szászváros és Vidéke“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A világháború hatása a faluk életére.

Írta: Gyarmati Ferenc.

Talán nem lesz érdektelen, ha tapasztalataim alapján megismertetem a „Szászváros és Vidéke“ olvasóival, hogy milyen hatással van a most folyó történelmi nevezetességű világháború a kulturától távol eső faluk életére.

A közelmúltban végigjártam néhány megyei falut, hogy személyes impresszióim révén is meggyőződést szerezzek arról, amit hallomás útján némi szkepticizmussal fogadtam. Kora reggeltől késő estig hallgattam a faluk szív-

verését és néztem azt az élesen elütő életet, amely leginkább megkülönbözteti a falut a várostól.

A körülöttünk lejátszó, vérfagyasztó események és az a tudat, hogy nemzetünk életéért, hazánk épségéért és becsületéért folyik a harc a barbár és műveletlen szláv nemzetekkel, csöndessé tették a mozgalmas falusi életet. Ez az első szembetűnő változás, amit a falukba érve tapasztalunk. Mintha temetőben járna az ember, olyan nyugalmas némaság lakik a falukban. A keskeny, kanyargós utcák néptelenek. Csak néha-néha látni egy meggörnyedt, összetöpreődött öreget, vagy egy hiányosan öltözött kis gyermeket, akinek naiv, öntudatlan életébe is belenézett a szülők lemondó bánata. A gyermekes házak megszokott lármája is kihalt már a falukból. Az apa nélkül maradt apróságok komoly arccal, beszédes szemekkel ülnek az alacsony tűzhely körül és tekintetükből kiérzik a gyermeklélek megértő hite.

Valami lehangoló, névtelen érzés szorítja össze az emberek szívét. Valami... amit a világháború küldött a megölt nyugalom és öröm helyett...

... Nehéz szomorúság!... Ezt is a háború ültette bele a faluk szívébe. Akármerre nézünk: mindenütt sápadt arcokkal, fénytelen szemekkel, vonagló ajkakkal találkozunk. Akárkivel beszélünk: hangjából kireszket a lelkében vergődő remény és lemondás. Akárkit biztatunk: nincs benne elég erő ahhoz, hogy higgyen. Annyira ránehezedett szívükre a háború véres árnya, hogy megnövelte bennük a kételkedés homályát és magába szivta azt a remegő kis reménysugarat is, amely egyszerű, igénytelen életük egyedüli vigasztalója volt. Kinzó lemondás könnyein keresztül látják a sűrű jövőt: a megpróbáltatás, a szenvedés fénykorát, amelyet a nyomor fekete glóriája vesz körül.

Nehéz szomorúság... és a jövő sejtése: ez a világháború második hatása a falura.

A háború vallásossá teszi az embereket.

Különösen nagy befolyással és hatással van ez a példátlan tömegvilkolás a falu lelki életére és már-már lezúllott hitére.

A sok csalódást átélt emberek, akiknek vallási meggyőződésük ingadozóvá vált, újra érzik az isteni hatalom békiítő menedékét. Imádsággal ébred és imádsággal tér nyugalomra a falu népe. Kicsiny templomukban a fanatikus Istenimádók hitével borulnak térdre és könnyes szemekkel kérik a hatalmas uralkodó oltalmazó szeretetét hozzátartozóik és a nemzet számára. Csöndes, megható imájuk valami földöntúli varázserővel lopja be magát a figyelmes szemlélő lelkébe. Az embernek az az érzése, hogy ez a vallásos meggyőződés az egyedüli lehetőség, amely hivatva van arra, hogy elűzze az egyszerű nép szívéből a halál lesújtó üzeneteit.

Olyan most minden megtépázott falu, mint

egy alakot öltött imádság, amelyből azonban hiányzik az a lelki erő, amit reménynek nevez a lélektan.

Csönd... szomorúság... és vallásosság...

Ezt kölcsönözte a nagy világháború a faluk egyszerű életének.

† *Mezőgazdasági munka — közérővel.* A kormány a kivételes intézkedések tárgyában régebben kiadott rendelkezéseit most egy nagy horderejű intézkedéssel toldja meg, amelynek az a célja, hogy a mezőgazdaságban munkáskéz hiányában ne legyen fennakadás. A rendelet úgy szól, hogy ha valamely gazdasági munka elvégzése nem biztosítható más képpen, úgy a közigazgatási hatóság a miniszter felhatalmazásával elrendelheti, hogy azt mint közmunkát — közérővel végezzék el.

A háború krónikája.

A miniszterelnökség sajtóosztályának a „Szászváros és Vidéke“ részére küldött eredeti táviratai.

Berlin, jan. 1. A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről: Nieupoportnál semmi jelentős esemény sem fordult elő. Az ellenséges tüzéségi tűz által tökéletesen összelőtt St. Georges-major visszafoglalásától az ottani magas vizállás miatt eltekintettünk. Bothunénél a csatornától délre elfoglaltunk az angoloktól egy lövészárkot. Az Argonnokban támadásaink előbbre haladtak. Ismét 400 hadifogoly, 6 géppuska, számos más fegyver és lőszer került a kezünkre. Egy St. Michieltől északnyugatra Lahgemeixnál levő francia táborot tüzeléssel fölgujtottunk. A Fliereynél és Sennheimtől nyugatra ellenünk intézett támadásokat, amelyek tegnap megisméltődtek, mind visszavertük. Keleti hadszíntér: A kelet-porosországi határon és Lengyelországban a helyzet változatlan maradt. Erős köd akadályozza a hadműveleteket.

Budapest, jan. 2. Hivatalos. Az általános helyzet nem változott. A Tarnowtól délre eső területen és a Közép-Kárpátokban az utóbbi napokban lefolyt elkeseredett küzdelmek után egyelőre nyugalom állott be. Az uzsoki szorosnál harcoló csoportot tulnyomó ellenséges erők elől a gerincmagaslatokról kissé visszavontuk. Höfer, vezérőrnagy.

Berlin, jan. 2. A nagy főhadiszállás a nyugati hadszíntérről jelenti: A Nieupoportól északra a dűnákban és a dűnák mellett levő állásaink ellen intézett ellenséges támadásokat visszavertük. Az Argonnokban csapataink az egész arcvonalon előbbrehaladtak. Verduntól északra, valamint az ailly—apremonti arcvonalon ellen Commercetől északra a franciáknak ellenünk intézett heves támadásait visszavertük; a franciáknak súlyos veszteségeik voltak, 3 tisztjüket és 100 főnyi legénységüket elfogtuk. Ez alkalommal csapatainknak sikerült a Bois Brulét, amelyért heves harc dult, tel-

Használjunk hadisegély-postabélyeget!

jesen elfoglalni. Scarburgtől délnyugatra kisebb ütközetek az általunk kívánt eredménnyel jártak. A franciák a legutóbbi időben rendszeresen lövöldöznek az arcvonalunk mögött levő helységeket. Egy helységben, amelyben egyik hadosztályunk van elhelyezve, sikerült nekik 50 lakost megölniök. A francia hivatalos jelentések szerint a franciák Steinbach faluban lépésről-lépésre előbbre jutnak. Steinbachban tőlünk egyetlenegy házat sem foglaltak el. A franciáknak ezen helység ellen intézett minden támadását visszavertük. Keleti hadszíntér: A kelet-porosországi határon a helyzet változatlan. A Bzura- és Rawka-szakasztól keletre támadásaink némileg kedvező időjárás mellett előbbrehaladtak. Lengyelországnak a Pilicától keletre eső részében nincs változás.

Berlin, jan. 3. A nagy főhadiszállás a nyugati hadszínterről jelenti: Westende előtt tegnap délben torpedónaszádoktól kísért néhány ellenséges hajó jelent meg, amelyek azonban nem tüzeltek. Az egész nyugati arcvonalon tüzérségi harcok voltak. Ellenséges gyalogsági támadás csak St.-Menehouldtól északnyugatra történt; ezt a franciák súlyos vesztesége mellett visszavertük. Keleti hadszíntér: Kelet-Porosországnak és Lengyelország északi részében nincs változás. Lengyelországban a Visztulától nyugatra csapatainknak több napi kemény küzdelem után sikerült az orosz főhadállásnak különösen jól megerősített támaszpontját, Borzymovot elfoglalni: eközben ezer oroszot foglyul ejtettünk, hat géppuskát zsákmányoltunk. Három éjjeli támadásban kísérelték meg az oroszok Borzymov visszafoglalását; támadásaikat visszavertük, miközben súlyos veszteségeket szenvedtek. Ravkától keletre is támadásunk lassan előbbrejutott. Az orosz jelentésekben többször említett Inovlodz körüli orosz sikerek tisztára koholmányok. Ezen a környéken az oroszok összes támadásait súlyos veszteségeik mellett visszavertük és tegnap a támadások meg sem ismétlődtek. Egyebekben a Pilicától keletre a helyzet változatlan.

Budapest, jan. 3. Hivatalos. Az ellenség ismételt kísérletei, hogy arcvonalunkat Gerlicétől nyugatra és északnyugatra áttörje, az ellenség súlyos veszteségei mellett újból megheiusultak. E harcok közben, amelyek egész napon át folytak, Gorlicétől délre rohammal bevettünk egy magaslatot, amely erős vetékedés tárgya volt. Egy ellenséges zászlóaljat megsemmisítettünk, egy törzstisztet, négy alantastisztet és 850 főnyi legénységet elfogtunk és két géppuskát zsákmányoltunk; a hadizászmány között van az ellenségnek egy repülőgépje is, amelyet lelőttünk. Az arcvonal többi részén különös esemény nem történt.

Budapest, jan. 4. Hivatalos. A makacs harcokban, amelyek a Gorlicétől délre fekvő területen a legmostohább időjárási viszonyok között folytak le, derék csapataink egy fontos magaslati vonal birtokbavételével a további események számára kedvező alapot biztosítottak. A Kárpátokban nincs változás; a Felső-Ung völgyében csak kisebb ütközetek folynak. A karácsonyi időszak alatti harcokban az északkeleti hadszíntéren 37 tisztet és 12.698 főnyi legénységet fogtunk el. Höfer, vezérőrnagy.

Berlin, jan. 4. A nagy főhadiszállás a nyugati hadszínterről jelenti: Többé-kevésbé súlyos tüzérségi harcoktól eltekintve, az arcvonalon nyugalom uralkodott. Csak Thann mellett, Felső-Eizászbán fejtett ki az ellenség élénkebb tevékenységet. A Sennheimtől nyugatra fekvő magaslat ellen intézett ellenállha-

atlan tüzelés után sikerült az ellenségnek az esti órákban összelőtt lövészárkainkat és folytatólag a részünkről keményen védett, a napokban többször emlegetett Steinbach helységet elfoglalni. A magaslatot éjjeli szuronyharc után visszafoglaltuk. Steinbach helységért még folyik a harc. Keleti hadszíntér: Keleten a helyzet nem változott. Lengyelországban a Ravkától keletre támadásainkat folytatjuk.

Budapest, jan. 5. Hivatalos. Az északi hadszíntéren semmi lényeges nem történt. Höfer.

Berlin, jan. 5. Lokalanzeiger utján jut nyilvánosságra az a Rotterdamba érkezett szerb jelentés, hogy Belgrádot csütörtök óta újból bombázzák. Állítólag senkisem sérült meg. Egyes házak erősen megrongálódtak.

Berlin, jan. 5. A nagy főhadiszállás a nyugati hadszínterről jelenti: Arrastól északra csapataink felrobbantottak egy 200 méternyi hosszúságú lövészárkot és eközben néhány foglyot ejtettek. Az ellenségnek későbbi ellentámadásai megheiusultak. Az Argonokban a franciák több előretörését visszavertük. A franciáknak Steinbach és Uffholz közt ellenünk intézett támadását szuronyharcban vertük vissza. Keleti hadszíntér: Kelet-Porosországnak és Lengyelország északi részében a helyzet változatlan. A Bzurától keletre, Kozlow—Biskupi-nál és ettől délre támadásaink előbbre haladnak. Bolimowtól északkeletre is csapataink a Rawkától keletre Humion és az ettől északra fekvő magaslatokon át előbbrehatoltak. Tovább délre a Pilicáig, valamint a Pilica jobbpartján változás nem történt. Az utak állapota a és kedvezőtlen időjárás akadályozták mozdulatainkat.

Konstantinápoly, jan. 6. A vezérkar a következőket közli: Tegnap Synopenal, a Fekete tengeren két török cirkáló és 17 egységből álló orosz hajóraj összeütközött. Részletek hiányzanak. Kétségtelen azonban, hogy az ellenség számbeli fölénye ellenére sem tudott hajóinkban kárt tenni. Ma érkezett jelentések szerint csapataink a szövetséges törzsökkel egyesülve a Miandoadnál elért sikereken kívül Asserbeidsanban további sikereket ért el. Az oroszok visszavonuló utjukban 2 ágyut és számos foglyot hagytak vissza. Miandoadtól délre egy másik török csapat megverte az ellenséget és nagymennyiségű fegyvert és lőszert zsákmányolt.

Berlin, jan. 6. A nagy főhadiszállás jelenti: Nyugati hadszíntéren a franciák tegnap folytatták arcvonalunk mögött fekvő helységek tervszerű lövetését, hogy ezzel saját honfirtaikat teszik hajléktalanokká, vagy ölik-e meg, az nekik úgy látszik mindegy. Nekünk a lövetés keveset árt. Souinnál és Argonei erdőségben több ellenséges lövészárkot elfoglaltunk, több ellenséges támadást visszavertünk. Két francia tisztet és több mint 200 főnyi legénységet elfogtunk. Sennheimtől nyugatra fekvő magaslaton, amely vetékedés tárgya volt, tegnap reggel a franciák újból megvetették lábukat, de erős szuronyrohammal ismét visszavertük őket. Magaslatról, mely ellen újabb támadásra nem merészkedtek, 50 alpesi vadászt elfogtunk. Keleti hadszíntér keleti határán és Lengyelország északi részében tegnap sem volt változás. Lengyelországnak Visztulától nyugatra eső részében csapataink az ellenség több támaszpontjauk elfoglalása után Such szakaszig törtek keresztül. 1400 hadifogoly és 9 gépfegyver került kezünkre. Pilica keleti partján a helyzet változatlan.

Budapest, jan. 6. A Budapesti Tudósítóilletékes helyről nyert felhatalmazás alapján közli, hogy Magyarország területén az utolsó l

48 óra alatt a helyzet nem változott. Az ellenség, amint ez a Höfer-féle jelentés utolsó előtti mondatából is világosan kitűnik, csakis Ung-, Bereg- és Máramaros-megyéknek már korábban megszállott határszéli csekély területét tartja birtokában. Az ellenségnek ezen jelentés megelőző mondatában említett előre törési kísérlete a Kárpátok bukovinai völgyében történhetett.

Legujabb.

Budapest, jan. 6. Hivatalos. Az Erdős Kárpátokban már hónapok óta váltakozó eredménnyel folytatott harcok tovább tartanak. Ezek a harcok gyakran egymástól messzefekvő magányos völgyekben folytatott kisebbszerű vállalkozások jellegével bírnak. Az ellenség, amelyet az utóbbi napokban érkezett kiegészítések megerősítettek, megkísérelte, hogy egyes folyók felsőbb folyásánál előretöréssel tért nyerjen. Az uzsoki szorostól nyugatra s a keleti Beszkidekben nyugalom van. A Visztulától északra és délre fekvő arcvonalunkon tegnap ágyuharc folyt. Höfer.

Konstantinápoly, jan. 6. A főhadiszállás közli: Orosz flotta ma népjogellenesen bombázta a nyílt városnak nyilvánított Sinope városát, miközben két ház könnyen megsérült, emberéletben nem esett kár, négy bárka elsüllyedt. Török hadihajók ezzel szemben sikerrel bombázták az orosz csapatokat, melyek Wakrjaliban és a községtől északra orosz parton állottak. Jan. 5-én egy angol cirkáló Mersinától keletre csapatokat akart partra szállítani, partvédő seregünk tüzelése az ellenséget, mely négy halottat hagyott hátra, visszavonulásra kényszerítette.

Budapest, jan. 8. A magyar-galiciai arcvonalon nyugalom van. A magasabban fekvő területeken gyöngye fagy és hóesés állott be. A Dunajec mentén és Orosz-Lengyelországban egyes pontokon ágyuharc folyik. A Bukovina déli részének kárpáti előterében előretolt biztosító csapatokat ellenséges tulerő elől a főszorosokhoz közelebb vontuk. Höfer.

Berlin, jan. 8. A nagy főhadiszállás jelenti: Flandriában a tartós eső mind mocsarasabbá teszi a terepet, ami a hadműveleteket erősen akadályozza. Reimstől keletre a franciák az éjjel egy előárkunkat akarták elfoglalni, rögtöni ellentámadásban visszavetettük őket állásaikba. 50-et közülük elfogtunk. Argonnok közepén és keleti részében csapataink ismét előbbrehaladtak. Franciáknak a Vogézekben, Buchenkopfnál, Deldolhausentől délre az ellenünk intézett éjjeli támadásait visszavertük. Franciáknak a Sennheimtől nyugatra eső magaslat ellen intézett ismételt támadásai tüzérségünk tüzelései alatt összeomlottak, 2 tisztet és 100 főnyi legénységet elfogtunk. Sennheimtől délre lévő Ober-Burnhaupt helységért még folyik a harc. Keleten is kedvezőtlen volt az időjárás. Kelet-porosországi határon és Lengyelország északi részében nincs változás. Rawkától keletre támadásaink előbbre haladtak. 1600 oroszot elfogtunk és 5 géppuskát zsákmányoltunk. Pilica keleti partján csak tüzérségi harcok folynak.

Budapest, jan. 8. Hivatalos. A helyzet változatlan, tartós harcok nincsenek. A keleti Beszkidekben nagyobb orosz erőknél Cere-mohotól keleti fekvő magaslatokon keresztül intézett előretörését ellentámadással messze visszavertük. Ez alkalommal 400 oroszot elfogtunk és 3 géppuskát zsákmányoltunk. A déli harctéren az ellenségnek Avtovácnál előrsi vonalunk ellen intézett éjjeli támadása teljesen megheiusult. Höfer.

Katonák karácsonya az áll. polgári leányiskolában lévő városi Vöröskereszt-kórházban.

A háborúnak mindenesetre egyik már is érezhető hatása, hogy összekovácsolta, összehozta a lelkeket. A bensőbb vallásosság újjáébredése és a nagylelkű szeretet áldozatos tettei jellemzik itthon a háborus világot nagyban és kicsinyben: több a komolyság, nagyobb az önzetlenség mindenfelé. Különösen láttuk a karácsonyi ünnepek alatt mindent a keresztény jótékonyosság gyönyörű példái-ban megtestesülni.

Folyó hó 6-án este 6 órakor — a gör. keletiek karácsony estéjén — volt a városi Vöröskereszt-kórház külön ünnepélye az állami leányiskola tornacsarnokában, melyet e célra gyönyörűen felkészítettek. Az ünnepély a Himnusszal kezdődött, amit az Alföldy tanár ur vezetése alatt álló alkalmi dalárda adott elő. Majd Domsa Vazul gör. kel. főesperes ur beszélt szívhez szólóan. A román dalárda alkalmi egyházi énekeket adott elő. Jenea János gör. kath. esperes lendületes beszéddel buzdította a katonákat. Alföldy tanár ur egy Stille Nacht fantáziát adott elő mély zenei tudással, ritka figyelem mellett. Végre dr. Tinca Aurél mondott köszönetet a rendezőségnek az ünnepségért; mire az alkalmi dalárda a „Wacht am Rheint“ adta elő nagy sikerrel.

E helyen a külön elismerés hangján kell szólunk Simon Ferencné öngyógyító lelkes tevékenységéről, melylyel a vöröskereszt-kórház karácsonyfáját létesítette s a kiosztott ajándékokat összehozta. Nemes lelke a mozgás óta fáradozik a szeretet műveinek gyakorlásában s ebben hűség és lelkes támogatói az ő táborára: a polg. isk. tanárnők. Isten áldása kísérelje munkáját s önzetlen lelke ihlesse meg mindnyájunk lelkét a szeretet műveinek gyakorlására.

A vöröskereszt-kórházzal kapcsolatban lehetetlen elhallgatni dr. Markovitch Viktor városi tiszt főorvos érdemeit. Hogy a kórház létre jött s már be is népesedett, ez az ő érdeme. A rend, tisztaság, gond, ami a kórházban van az ő férfias jellemének s urilelkületének gyümölcse. Ő a munka embere.

Fogadják mindnyájan a társadalom köszönetét!

Benoit.

Karácsonyest a sebesültek laktanyai kórházában.

Megható és lelket felemelő ünnepély folyt le f. hó 6-án, a románok karácsonyestéjén a helybeli laktanya kórházában. Éppen úgy mint a decemberi karácsonyi ünnepélyen, diszes közönség nézte végig a sebesült katonák örömmünnepét, melyet a helybeli vöröskereszt-egylet és a társadalom igyekezett mentül szebbé, őszintébbé és sikeresebbé tenni.

Az ünnepély programjában benne volt mindaz, ami a hazáért vért katonákkal ez estére szinte feledtetni tudta a családi tűzhely melegét, a család távollétét.

A dusan megrakott és fényárban uszó karácsonyfa, a Domsa Vazul gör. kel. esperes és Motza János gör. kel. lelkész szívhez szóló szép beszédei, az énekek könnyeket csaltak ki az övéiktől idegenben lábbadozó katonák szemeiből. A krisztusi szeretet tüze töltötte meg a szíveket, melynek melege szinte teljesen felolvasztani látszott az emberiség közé ékelt jégfalakat. Az ünnepély végén az ajándékokat szétosztották a sebesültek között.

A szép ünnepély fényes sikeréért a vöröskereszt egyleten, a társadalmon kívül első sorban dr. Grauer Bernát törzsorvost, a

kórházak parancsnokát illeti a dicséret, továbbá dr. Antal főorvost, valamint Schulleri Gyula századost, akik mindenben segítségére voltak a rendezésnél.

Hálás köszönet azoknak, akik szíves adományaikkal az ünnepély anyagi sikeréhez önzetlenül hozzájárultak.

LEVELEZÉS.

Kaptuk a következő sorokat:

A „Szászváros és Vidéke“ tek. szerkesztőségének Helyben.

A helybeli tartalék-kórház parancsnokságának abbéli törekvése, hogy számos sebesültnek és betegnek, — akik messze szeretetteiktől és hozzátartozóiktól a fenti kórházban fekszenek, — a karácsonyi ünnepeket kedvesebbé tegye, továbbá, hogy egyrészt a hozzátartozóik szeretetét legalább kis mértékben pótolja és másrészt, hogy az elhagyatottság érzését lehetőleg enyhítse, az egész társadalom minden rétegében a legmelegebb pártfogásra talált, úgy hogy mindkét alkalommal — úgy az 1914. év december hó 24-én, valamint ez év január hó 6-án — az összes sebesülteknek minden vallás különbség nélkül dus ajándékokat nyújthattunk.

Az összes hölgyeknek és uraknak, akik hazafias érzelmektől vezérelve ezen nemes cél érdekében adományaikkal fölkerestek, mindazok nevében, akik e jótéteményben részesültek, ezen uton hálás köszönetemet nyilvánítom.

Ép úgy meleg köszönetet mondok mindazoknak, akik ezen lélekemelő ünnepélyeken közreműködtek. A befolyt pénzekről és egyéb ajándékokról szóló kimutatást a kórház adminisztratív vezető tisztje teszi közzé.*

Szászváros, 1915. január 9.

Dr. Bernhard Grauer, Stabsarzt.
kórházparancsnok.

* Az erről szóló nyilvános nyugtázást — helyszüke miatt — jövő számunkban közöljük. Szerk.

NAPI HIREK.

Ének.

Nem kutatom titkaid nyitját,
Én mindenható istenem!
Napok s az éjek mind kinyitják
Rejtelmeket énnekem:
Tudom, érénynek fény — hazája,
A gagságnak az éjszaka;
S e kettő örökös csatája;
Az élet vig, bús dalama.

Nem kutatom, a fénysugárra
Miért zuditasz éjszakát
S miért engeded véres csatákra
Régen megszenvedett hazánk...
Nem kutatom... Fiadra nézek:
Szeretted, mégis engedéd,
Törjenek rá viharok, vészek
S keresztben oltsa életét.

Nem kutatom, de szívem érzi,
Bús éjszakánk majd felderül;
Ki igazságát osztja, méri,
Minket állítasz jobb felül.
Tekints reánk, hisz érényekben
Mi mindig gazdagok valánk,
Ne hagyj soká viharban, vészben,
Óh, mindenható, jó Atyánk!

Kosztolánszky István.

— A téli háboru borzalmai ellen katonáinknak prémre van szükségük. Akinek van, küldje e címre: Hadsegélyző hivatan Budapest, Váci-utca 38. sz. A posta ingyvel szállítja.

— Adakozzunk a „Vörös-Kereszt“ egylet részére.

— Esküvő. Szabó János volt szászvárosi, jelenleg tordai m. kir. posta- és táv. tiszt — lapunk munkatársa — f. hó 6-án tartotta esküvőjét Deéry Erzsébet urnóval. Sok szerencsét és tartós boldogságot kívánunk az új párnak!

— Értesítés. Ezen az uton is értesitem a hadbavonult kartársaim hazzátartozóit, hogy különösen hivatalos ügyekben, bajaikban, minden feltétel nélkül szolgálatukra készen állok. Egyesületi berendezkedésünk nemcsak lehetővé, hanem egyenesen kötelességemmé teszi ezt. Algyógy, 1915. január 5. Csighy Sándor ig. tanító, egy. elnök.

— Eljegyzés. Dr. Löwenstein Lajos dévai orvos, cs. és kir. tartalékos segédorvos eljegyezte Bretter Vilmos marosvásárhelyi nagykereskedő leányát, Margitot. Gratulálunk!

— Halálozás. Hubrich Camilló cs. és kir. ny. őrnagy f. hó 3-án 57 éves korában Körösbányán meghalt. Temetése f. hó 5-én ment végbe ugyanott nagy részvét mellett. Az elhunyt őrnagy Szászvárosban, ahova nyugalomba vonulása után letelepedett, egy katonai, mint a civil társadalomban általános közbecsülésben és szeretetben részesült s halála számos barátot és jó ismerőst szomorított meg. Az elhunyt hosszasan betegeskedett s az utóbbi hetekben ment körösbányai rokonaihoz, ahol a gondos ápolás dacára meghalt. Az elhunytban Hubrich Hugó cs. és kir. ezredes a bátyját gyászolja.

— Ujévi üdvözlések megváltása címen Pogány Árpád algyógyi főszolgabíró 10 K-át, Erdélyi Ferenc ordasmezői körjegyző 6 K-át és Herlea Sándor felkenyéri körjegyző 2 K-át küldött kiadóhivatalunkhoz hadbavonult katonák özvegyei és árvái segélyezésére. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— Tilos a zsákmányolt tárgyak kiállítása. A m. kir. belügyminiszter körrendeletben utasította valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjét annak közhírre tételére, hogy az ellenségtől zsákmányolt fegyvereket és felszerelési cikkeket sem kirakatokban kiállítani, sem pedig egyébként forgalomba hozni nem szabad.

— Színészet. Fehér Vilmos színigazgató társulata f. hó 4-én hétfőn fejezte be előadásait Szászvárosban. Sajnos, de való, hogy a különben derék társulat nem részesült olyan támogatásban, mint a milyent megérdemelt volna. A háborus állapot, valamint a karácsonyi és ujévi ünnepek miatt a közönség csak gyéren látogatta a színházat. Amint értesültünk, innen Piskire ment a társulat.

— Papirosaplan a katonáknak. Az Augusztá-Gyorssegély-Alap elhatározta, hogy részben a munkátlank foglalkoztatása céljából, részben katonáink helyzetének megkönnyebbítésére papirosaplanokat készített és elküldi a harctérre. Könnyen mosható vászonhuzatba töltött ujságpapiros-makulaturából készül a paplan. Előállításának módja nagyon egyszerű, a paplan pedig könnyebb és melegebb bármely más takarónál. Rövid idő alatt igen sok ilyen takarót tudnak előállítani. A harctéren küzdő katonákat a téli hideg rémségeitől védi meg a takaró, amelyet súlyának könnyűsége folytán kényelmesen magával vihet a katona a lövészárkba. Az Augusztá-alap igazgatósága elhatározta, hogy Magyarország területén a papirosaplan ügyét a kezébe veszi és a kivitel módjaitának kidolgozásával megbizsa a társadalmi osztályt.

— **A kétkoronás bankjegyek.** Az Osztrák-magyar bank a kétkoronás bankjegyek kibocsátását megszorította, amennyiben ezt a fizetési eszközt kizárólag a katonai szükségletre kívánja korlátozni, amelyre ez eredetileg szánva volt. A polgári szükségletet a bank ezüstforintosoknak fokozottabb mérvben való kibocsátásával akarja fedezni. Ezenkívül a bank a kétkoronás jegyeket újakkal pótolja, melyeket a saját nyomdájában állít elő, míg az első kibocsátás a bank másirányu elfoglaltsága miatt a magániparra bízott.

— **Uj okmánybélyeg.** A hivatalos lap a pénzügyminiszter hirdetményét közli, mely szerint a törvénykezési illetékről szóló 1914. XLIII. t.-c. életbeléptetése folytán a felmerülő szükséglet kielégítésére 1915. január hó 1-vel 1 K 25 filléres és 1 K 75 filléres kincstári bélyegjegyek hozatnak forgalomba. Ezen 1 K 25 filléres és 1 K 75 filléres bélyegjegyek az 1914. évi április hó 1-én forgalomba bocsátott bélyegjegyekhez teljesen hasonló alaknagyságban és papíron vannak kiállítva. Az 1 K 25 filléres és 1 K 75 filléres vegyesértékű bélyegjegyeknek alnyomat- és bélyegképei a fentidézett körrendeletben ismertetett tipografiai uton készül 1 K 20 filléres, 1 K 26 filléres, 1 K 50 filléres, 1 K 80 filléres, 1 K 88 filléres és 2 K 50 filléres vegyesértékű bélyegjegyek alnyomat- és bélyegképével vannak előállítva, de 1 K 25 fillér, illetőleg 1 K 75 fillér érték számmal jelölve. A bélyegjegyek a következő színben vannak nyomva: Az 1 K 25 filléres bélyegeknél az alnyomat színe őzbarna, a bélyegkép színe narancsvörös; az 1 K 75 filléres bélyegeknél az alnyomat színe világospiros, a bélyegkép színe kékesibolya.

— **Az Est és a háboru.** Az ujság hirszolgálatát a háboru állítja a legnehezebb, a legfárasztóbb és a legköltésesebb feladatok elé. Százszorosán nehéz a feladat, amikor a magunk háboruját vivjük, amikor a mi tűzhegyünk nyugalmáért harcolnak a katonáink. Hisszük, hogy minden ujságolvasó megtanulta már és tudja, hogy a hirszolgálat pontossága és gyorsasága előtt más, nagy érdekekre kell tekintettel lenni, mert amikor a hadseregünk harcol és vérzik mindnyájunkért, mi fáradunk és nélkülözünk velük együtt, de a nagy cél érdekében a mi munkánk is beilleszkedik a haditervebe és a katonai szempontokhoz simul. Az Est munkatársai, akik a magyar irodalom és ujságírás legelőkelőbb képviselői, ott vannak minden harctéren, s a táborokból küldik lelkiismeretes, hű tudósításaikat és ismertető, színes cikkeket, úgy, ahogyan ők maguk tapasztalják. S boldogan látjuk, hogy nemcsak itthoni közönségünk, hanem a velünk szövetséges és barátságos viszonyban lévő külföld sajtója is a legnagyobb elismeréssel sorozza Az Estet a világ első hírlapjai köze. Hogy pedig még szorosabb legyen a kapcsolat Az Est és a hadsereg között, a háboru kitörése óta ezerszámra küldi ennek az ujságnak a kiadója Az Estet a tábori postákon és a kórházakba, s örömmel gondolunk arra, hogy a hónapok

óta meszi harcoló, vagy idegen kórházakban gyógyuló katonáink naponta hallhatják a mi szavunkat, a hazai hangot. Az Est kiadóhivatala Budapesten, VII., Erzsébet-körut 20. szám alatt van.

TÖRÖK BÁLINT

kerékgyártó-mester Szászváros, Országút 25.

Értesítés! Ezennel van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, **kerékgyártó-műhelyemet** hogy az Alsómajor-utcából Országút 25. sz. alá helyeztem át.

Elvállalok: új kocsik, szerek, ródlik és mindennemű gazdasági berendezések elkészítését és javítását. Az eddig irántam tanúsított bizalmukat megköszönve, b. pártfogásukat továbbra is kérve vagyok teljes tisztelettel

Török Bálint, kerékgyártó-mester.

99 1-4

Uj! Uj!

Róna Jenő

fényképész Szászvárosban a nagyérdemű közönség b. tudomására hozza, hogy ezentúl esti felvételeket is készít villanyfény mellett. — Ugy a helybeli mint a vidéki n. é. közönség szives pártfogását kéri

Róna Jenő
:: fényképész ::
SZÁSZVÁROSON

100

Májér Herman

szállító Szászváros, Alsómajor-utca 23.

Értesítés! Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy 1915. január hó 1-étől Főtér 8. szám alól Alsómajor-utca 23. számú házba költöttem át.

A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérve, vagyok tisztelettel

Májér Herman, szállító.

98 2-3

Szives figyelmeztetés!

Ez uton is szives értesítésére hozom a n. é. sörfogyasztó közönségnek, hogy ezentúl az üzletemből pohár számra hazavitetett sört **csakis a vevő saját poharaiba** (edényeibe) szolgáltathatom ki, mert — rendszerint a cselédek hibáiból — a poharakat nem kapom rendesen vissza. Több mint **háromszáz poharam van kint** szanaszét, ezeknek beszállítását kérem.

Tisztelettel:

Eisenburger Gyula,
96 kávéház és sörcsarnok tulajdonos. 2-3

ERZSÉBET és URANIA

szászvárosi egyesült mozgófényképszínházak, az „URANIA” budapesti tudományos társaság tagjai.

Vasárnap, f. évi január hó 10-én a „KÖZPONTI” szálloda nagytermében két fényes előadást tart cigányzene közreműködésével

A KINAI VAZA.

Nordiskdráma 3 felvonásban. Főszereplők: Lilly Beck és Olaf Föns.

KINCSKERESŐK.

Nordiskdráma 3 felvonásban.

HÁBORUS AKTUALITÁSOK.

MŰSOR:

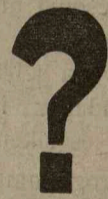
1. Zene.
2. John mint költő. Humoros.
3. „Messter” heti hirodó.
4. A kínai vaza. Nordiskdráma 3 felv.
5. Zene. (Szünet.)
6. Kincskeresők. Nordiskdráma 3 felv.
7. Háborus aktualitások.
8. A körszakáll veszélyei.
10. Zárinduló.

Helyárak délután és este: Páholy 6 K, I. hely 80 fill., II. hely 50 fill., III. hely 20 fill. Karzat 30 fill., katonáknak és gyermekeknek 20 fill. Számozott helyek! Kötőműsor!

Jegyek előre válthatók a Müller-féle virágüzletben. Előadás kezdete pont d. u. 1/25 és este 8 órakor. Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

MINDENMŰ IRODALMI-MŰVEK, ISKOLAI ÉS IRODAI SZEREK, PAPIROK, HIVATALOS ÉS EGYÉB NYOMTATVÁNYOK, LEGJUTÁNYOSABB ÁR MELLETT SZEREZHETŐK BE

A „SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RT.”
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland-cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Kugler és Társai

Brassóban. Itt helyben kapható M. G. Zobel cégnél.